

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ເອກະພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ເລກທີ 70 ສປປ

ລັດຖະດໍາລັດ ຂອງປະຫານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການພືດທະນາ
ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ນິງ.

- ອົງຕາມລັດຖະບໍາມະນຸມໜ່າງ ພາກາຄະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແລວດ
ທີ VI, ມາດາ 67, ຊຶ່ງ 1 ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ລັດຖະບໍາມະນຸມ ແລະ ກົດໝາຍຫ້ອຳນວຍ
ທີ່ສູງສາດ ໄດ້ອີກລົງຮັບຮອງເອົາແລ້ວ;

- ອົງຕາມມະນີເຕີກລົງຂອງຄະພາແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງຄະຫາຄະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາ
ຊົນລາວ ສະບັບເລັກທີ 08/ສພຊ, ລົງວັນທີ 22 ຕຸລາ 2004 ກ່ຽວກັບການອັນຂ່າຍເອົາກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍການພືດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ນິງ,

- ອົງຕາມການຄະເຫດນີ້ຂອງຄະນະປະຈຳຄະຫາທ່າງສາດ ສະບັບເລັກທີ 24/ຄປກ, ລົງວັນ
ທີ 10 ພະຈິກ 2004.

ປະຫາປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກສັດຖະກິດ :

ມາດາ 1 : ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການພືດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ນິງ.

ມາດາ 2 : ສັດຖະກິດສັດສະບັບນີ້ ມີຄົນຫຼັກສິດນັບແຕ່ວັນອີງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 15 ພະຈິກ 2004
ຄະຫານະໂຍດແຫ່ງ ແກ່ງ ຂປປລາວ

ທີ່ໄດ້ ພິມມະໂອນ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ເອົປະໜັກ ເອກະພາບ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາບທີ່ຊາດ

ເມືອງ 08 /ຮັບຊາດ

ມະນີຕິກິລິງ

297

ສະພາບທີ່ຊາດ ແລ້ວ

ຫາກອະນະລັດ ມະຊາທິປະໄຕ ພັດທະນາ
ກ່ຽວກັບການຕິກິລິງຮັບຮອງເອົາກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ
ການຟັດທະນາ ແລະປຶກປ່ອງແມ່ນີ້

- ອຸງາມມາດຕະ 53 ຊົ່ວໂມງ ຮອງກັດຖະບໍາມະນູນ ແລ້ວມາດຕະ 3 ຊົ່ວໂມງ ຮອງກັດທາງອ່ານຸ
ດ້ວຍ ສະພາຜົນກັບຊາດ ແກ່ງຂາຍຫອນນະສັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ກ່ຽວກັບລັດ ແລະ
ທັນກໍ່ຂອງລະຍາດທີ່ຊາດ;

- ອຸງາມການແນ່ນຂອງປະທານຄະນະບໍລິຫານງານຊຸມກາງຮະກະມີນັ້ນແມ່ນີ້ລາວ
ມັນຄົກທີ 258/ຄະດ, ລົງວັນທີ 25/06/2004.

ຫາຍັດກໍ່ກ່ຽວກັບຮັບຮອງມາດຕະໄສມາດມີນັ້ນທີ 8 ອຸງາມການແກ່ງຂາດຊຸດທີ V ໄດ້ມີບົດວ່າ
ມີຈຳລັດນາປາງກັບຕາງໆວ່າງ ແລະເນີນເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເມື່ອໃນຂອງກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຟັດທະນາ
ແລະປຶກປ່ອງແມ່ນີ້ ໃນວາລະບະຊຸມຕອນຮັກຂອງວັນທີ 22 ຕຸລາ 2004;

ກອງປະຊຸມໃດຕິກິລິງ:

- ມາດຕະ 1. ຮັບຮອງເອົາກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຟັດທະນາ ແລະປຶກປ່ອງແມ່ນີ້ ຕົວຢອດຍັນ
ຄູງເຫັນດີເປັນທີ່ຕະຫຼາດ.
- ມາດຕະ 2. ມະນີຕິກິລິງສະບັບນີ້ ມີອັນດັບມີຄວາມຕັ້ງທີ່ຈະເກັ່ນເປັນທີ່ນີ້ໄປ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 22 ຕຸລາ 2004

ປະຊາມກະລາມຫຼາດ

ວິທະຍາ ວິທະຍາ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ສະຫງາແກ່ງຊາດ

ເລກທີ 08/ ສເມຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 22 ຕຸລາ 2004

ກົດໝາຍ

ວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ພຶກປ້ອງແມ່ຍິງ

ພາກທີ I ມິດຂັ້ນຢັດທີ່ໄປ

ມາດຕາ 1. ຈຸດປະຕິງ

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ພຶກປ້ອງແມ່ຍິງ ວ່າງອອກເນື້ອຮອງຮັບ ແລະ ພຶກປ້ອງຖານະບົດບາດຂອງແມ່ຍິງ; ກໍາມີດເນື້ອໃນໜົນຖານ, ມາດຕະການຂອງຄານພັດທະນາ ແລະ ພຶກປ້ອງລືດເນີນຍະໄຫຍດຕັ້ງຊະນະທີ່ຂອງແມ່ຍິງ, ຄວາມຮັນເດີດຊອບຂອງລັດ, ສັງຄົມ ແລະ ຄວບຄົວ ດັ່ງແມ່ຍິງ ແລະ ໄລ້ວເລີມຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ, ຄຸນລົມບັດເນີນທີ່ປະຕິວັດ, ຄວາມສະເໜີໃນບັນຍຸ-ຊາຍ, ອົບລ້າງທຸກສູບການຈຳນວກກຳຕົ້ນແມ່ຍິງ, ອົງກົດກັນ ແລະ ຕ້າກການກົມກຳແມ່ຍິງ ແລະ ເຕັກນອຍ, ດ້ວຍກາຍໃຊ້ຄວາມສຸນເຜິງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເຕັກນອບໃນຄອບຄົວ, ຂ້າງເຖິງໂອນໄສໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ເຫັນຮ່ວມ ແລະ ເປັນກໍາລັງແຮງໃນອາກເປົາກໍາປັກສ້າງຂາ ແລະ ຂ້າຕ່າງໆທີ່ປະກັດຊາດ.

ມາດຕາ 2. ມິດຍາດຂອງແມ່ຍິງ

ແມ່ຍິງໄດ້ຮ່ວມກັບເພດຊາຍໃນການຕໍ່ລູ້ ແລະ ເຂຍສະຫະລະ ໃນພາລະກົດຕໍ່ລູ້ເພື່ອຄວາມເປັນເອກະລາດແຫ່ງຊາດ.

ແມ່ຍິງມີມິດຍາດໃນທຸກໆຄື່ງແດດວຽກງານຫາງດ້ານການມີອົງ, ແດກຖານເກົ່າ-ສັງຄົມ, ການເນີກເກົ່າ ສັງຄົມທີ່ແມ່ດລົມ, ການປ່ອງກັນຊາດ-ບ້ອງກັນຄວາມສອບສັງ, ການຕ່າງປະເທດ, ການອະນຸລັກຮັກຂາ ແລະ ເລີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອລັດກະນະກໍາຂ້າມເຖິງຂອງຊາດ ແລະ ອົງກົດກັນທີ່ປັນເອກະລັກຂອງແມ່ຍິງຄວາມ.

ແມ່ຍິງມີມິດຍາດຮ່ວມເຫັນຄອບຄົວໃນການພັດທະນາ, ເບີງແບງ, ລົງງຽດ ແລະ ສິກຳເຫົາອົບຮົມຂະມາຊີ້ງຄາເອນຄົວໃຫ້ເປັນເນີນຄະເນື້ອງດີຂອງຊາດ.

ມາດຕາ 3. ນະໂໄຍບາຍດໍາແນ່ນີ້

ສັດມິນະໄຢປະລັດທະນາ, ສັງເລີມຄວາມກັກວໜ້າ, ປຶກປ່ອງຂົດ ແລະ ເນັບປະໄຫຍດອັນຊອບທີ່ຂອງແມ່ນີ້ ດ້ວຍກາຍຄ້າງຫຼຸກເຖິ່ອນໄອໃຫ້ແນ່ນີ້ມີຄຸນພາບແຂງແຮງ, ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ອຸນລົມບັນລື້ນທໍາປະຕິວິດ, ມີວູກເສັ້ນງາມທ່າ ແລະ ມີສິດເຫົ່າຫຍົມກັບຜົດຊາຍ ໄດຍບໍ່ຈຳແນກຖານານ່າງດ້ານການເນື້ອງ, ແຕະຖະກິດ, ວັດທະນະທໍາ-ລັງດົມ ແລະ ຄອບຄົດ.

ລັງດົມຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະຕິບັນນະໄຢບາຍຂອງແນ່ນີ້ຢ່າງກາມທີ່ກ່ຽວມືດໄວ້ໃນຄະນູນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 4. ອົງການຈັດຕັ້ງຄະທະບັນແນ່ນີ້ລາວ

ຄະທະບັນແນ່ນີ້ລາວແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາວຸດທີ່ ຊຶ່ງເປັນດົວແຫນນແຫ່ງສິດ, ຕົນປະໄຫຍດອັນຊອບທີ່ຂອງແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ, ເປັນບ່ອນເຕົ້າໃຫມຄວາມສາມັກຄົງ ແລະ ບຸກຄະດົມແມ່ນີ້ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນໝາດທີ່ປົກປ່ອງຮັກຫາ ແລະ ລັກສະປະຕະດູາດ, ເລີມຂະຫຍາຍພິດເປັນເຈົ້າຂອງແມ່ວິງຄວາມປັນດາເຕົ້າ, ປຶກປັກຂໍກສາລິດ ແລະ ຜົນປະໄຫຍດອັນຊອບທີ່ຂອງແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ ໄດ້ຍສະເໜາແມ່ນລະມາຊຸກໃນອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຄົນ.

ມາດຕາ 5. ການຮ່ວມມືສາກົນ

ສັດລົ່ງເຄີມການຍົວພັນຮ່ວມມືສາກົນ ໃນເຂົ້າເຄີຍກາງການແມ່ນີ້ໃຫ້ກວ່າງຂວາງໃນຫຼາຍຕ້າມ ແລະ ເຕັກນ້ອຍຊູບການເຊັ່ນ ການພັດທະນາ ແລະ ສັງເລີມຄວາມກັກວໜ້າຂອງແມ່ນີ້, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັນລື້ນທີ່ສັນຍາສາກົນທີ່ງ່ວກັບແນ່ນີ້, ການຮ່ວມປົ້ນໃນການຄະກັດວັນ ແລະ ດ້ວນການຄ້າ ແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ, ດ້ວນການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຈຳແນ່ນີ້, ການແລກປ່ຽນບົດຮົງ, ການຮ່ວຍເຊື້ອ ແລະ ການຮ່ວມມືອັນງານ.

ພາກທີ II

ການພັດທະນາແນ່ນີ້

ໝວດທີ 1

ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນຂອງການພັດທະນາແນ່ນີ້

ມາດຕາ 6. ຄວາມໝາຍຂອງການພັດທະນາແນ່ນີ້

ການພັດທະນາແນ່ນີ້ ແມ່ນພາກສ່ວນທີ່ຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມານຸດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ແນ່ນີ້ມີຄຸນພາບແຂງແຮງ, ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ມີຄຸນລົມປັດລື້ນທໍາປະຕິບັດ.

ມາດຕາ 7. ຄວາມສໍາລັນຂອງການພັດທະນາແມ່ນຍິງ

ການພັດທະນາແມ່ນຍິງ ແມ່ນຄວາມຈະເປັນເພື່ອໃຫ້ແມ່ນຍິງສາມາດເຊົ້າຮ່ວມຢ່າງມີນິຍິດທີ່
ພາຍໃບທຸກຂີ່ງເຂດວຽກງານທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະຫຼາ-ສັງຄົມ, ການປົກ
ປັກຮັກສາເລື່ງແວດລ້ອມ, ການປ່ອງກັນຊາດ-ປ່ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ການຕ່າງປະເທດ ເພື່ອເຮັດ
ໃຫ້ພັກລະກິດປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດໄດ້ຮັບຜົນດີຂຶ້ນ.

ໝວດທີ 2
ເນື້ອໃນການພັດທະນາແມ່ນຍິງ

ມາດຕາ 8. ເນື້ອໃນພື້ນຖານຂອງການພັດທະນາແມ່ນຍິງ

ການພັດທະນາແມ່ນຍິງ ມີເນື້ອໃນພື້ນຖານດັ່ງນີ້:

- ການພັດທະນາທາງດ້ານຮ່າງກາຍ;
- ການພັດທະນາທາງດ້ານແນວຄົວຈິດໃຈ;
- ການພັດທະນາທາງດ້ານການສຶກສາ;
- ການພັດທະນາທາງດ້າຍເອົາອຸປະກອດ ແລະ ສີປີແຮງງານ.

ການພັດທະນາຄອບຄົວກໍເປັນປັດໃຈທີ່ໜ້າຫຼືລັກຄົມ ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາດ້ານຕ່າງໆທີ່ກ່າວ
ມາຂ້າງຕິງນີ້.

ມາດຕາ 9. ການພັດທະນາທາງດ້ານຮ່າງກາຍ

ການພັດທະນາແມ່ນຍິງທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແມ່ນການເຮັດໃຫ້ແມ່ນຍິງມີການຂະໜາຍຕົວທາງ
ດ້ານຮ່າງກາຍຢ່າງສິນຍຸນ, ມີຮູບແບບແຍງແຮງ, ມັນອະນຸຍາດ, ມີຄຸນນະພາບຊີ້ວິດທີ່ດີ ແລະ ມີອາ
ຍຸອືບ.

ມາດຕາ 10. ການພັດທະນາທາງດ້ານແນວຄົວຈິດໃຈ

ການພັດທະນາແມ່ນຍິງທາງດ້ານແນວຄົວຈິດໃຈ ແມ່ນການເຮັດໃຫ້ແມ່ນຍິງມີສຸຂະພາບຈິດທີ່ດີ, ມີ
ຈິດໃຈທັງນັນເພີ່ມແລ້ງ, ມີອຸດົມການ, ອຸນເຄີມບັດລົມທີ່ປະຕິບັດ, ມີສົດທະນະກ່າວັນເຖິງການ, ມີກິລ
ຍາມກອບຍາດດີ, ມີຄວາມດຸ່ງເນັ້ນຂະຫຍາຍງົນ, ຢ້ອມກັບຄະມາຊີກຄອບຄົວຂອງດີນ ສ້າງສັງຄົມ
ແລະ ຄອບຄົວໃຫ້ຮັງນີ້, ຜາຊາ ແລະ ກ້າວໜ້າ.

ມາດຕາ 11. ການພັດທະນາທາງດ້ານການສຶກສາ

ການພັດທະນາແມ່ນຍິງທາງດ້ານການສຶກສາ ແມ່ນການຫຼັງເຖິງໂນໄຂໃຫ້ແມ່ນຍິງໄດ້ຮັບການພິກ
ເຫັນພື້ນຖານປ່າງທີ່ວເຖິງ, ໄດ້ຮັບການສຶກສາທາງດ້ານວິທະຍາສາດຫໍາມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມມີບ

ນັ້ນບອງຂຶ້ນ ແນໃສ່ເປົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດໃຫ້ແນ່ຍົງປ່າງຮອບດ້ານ ແລະລົງເລີມຜູ້ທີ່ມີພອນລະກວັນ.

ມາດຕາ 12. ການພັດທະນາທາງດ້ານວິຊາຊືບ ແລະ ຂົມືແຮງງານ

ການພັດທະນາແມ່ຍົງທາງດ້ານວິຊາຊືບ ແລະ ລົມືແຮງງານ ແມ່ນການລາງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແນ່ຍົງໄດ້ຮັບການປົກອົບຮົມວິຊາຊືບ, ມີຄືມືແຮງງານ ແລະປະອິບການ, ມີວິໄນແຮງງານ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ຍົງໄດ້ມີວຽກເສັດຖານທໍາໃນສັງຄົມເຊັ່ນດູງກັນກັບເພດຊາຍ.

ພາກຫີ III

ການປົກປ້ອງສິດ, ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ພັນທະຂອງແມ່ຍົງ

ໝວດທີ 1

ຄວາມສະເໜີພາບຍົງ-ຊາຍ

ມາດຕາ 13. ສິດສະເໜີພາບຍົງ-ຊາຍ

ສິດສະເໜີພາບຍົງ-ຊາຍ ແມ່ນຄວາມເທົ່າຫຼຸມກັນໃນການເຫັນການເບີນເຊົາ; ຍົງ ແລະ ຊາຍ ມີຄຸນຄໍາ ແລະ ໄອກາດເຫັ້ນທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທໍາ-ສັງຄົມ, ຄອບຄົວ, ການເນືອງກັນຊາດ-ປ່ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ການຕ່າງປະເທດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະບາງ ມະນຸມ ແລະ ກິດເຂົາຍ.

ມາດຕາ 14. ສິດສະເໜີພາບທາງດ້ານການເມືອງ

ສິດຮັບປະກັນໃຫ້ແນ່ຍົງ ໄດ້ຮັບລືດທາງດ້ານການເມືອງທ່າຍຸມກັບເພດຊາຍ ເຊັ່ນ: ສິດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ສະໜັກຮັບເລືອກຕັ້ງ, ເຊົາຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ, ປົກສາຫາລື ແລະຕິກລົງ ບັນຫາຄ່າຮັບຂອງຊາດ, ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງຢ່າງໝາຍເລີມເຂົ້າໃນຫ້ແນ່ກໍ່ເຊັ່ນຕ່າງໆ ອອງນັ້ນຕາອີງການຈັດຂໍ້ງໜັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາວຸດ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ.

ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວຊ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແນ່ຍົງໄດ້ປະເມີນຕໍ່ຕະຫຼາງ ທີ່ກ່າວມາໃນວັກຜ່າງນີ້.

ມາດຕາ 15. ສິດສະເໜີພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ລົດມີນະໄບຍາຍລົງເສີມໃຫ້ແນ່ຍົງມີສິດທ່າເນີນການຍະລິດ, ຖຸລະກິດ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຖືກເອງຕາມກິດໝາຍ, ມີສິດໃນການເລືອກວິຊາຊືບ, ການມີວຽກເສັດຖານທໍາ, ກາຍໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແຫນ້ ແລະມີສິດໄດ້ຮັບນະໄຍບາຍຈາກການອອກແຮງງານ.

ແມ່ຍົງທີ່ມີເກົ່າແຜນໆງ, ຜັກທີ່, ວຽກງານ, ມີຄວາມຮັບເນືດຊອບລະຮັບຖານກັນກັບເພດຊາຍມີສິດ ໄດ້ຮັບຕໍ່າຕອບແຫນນ ແລະນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວກັບ.

ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວລ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແມ່ຍົງໄດ້ປະຕິບັດຕິດ ແລະ ໄດ້ຮັບເປັນປະໄຫຍດຕ່າງໆ ກາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ກ່ຽວມາເທິງນີ້.

ມາດຕາ 16. ສິດສະເໝີພາບທາງດ້ານວັດທະນະຫ້າ-ສັງຄົມ

ລັດລົງເລີມ ແລະ ລ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແມ່ຍົງໄດ້ຮັບສິດທີ່ກ່ຽວກັບເພດຊາຍ ທາງດ້ານວັດທະນະຫ້າ-ສັງຄົມ ເຊັ່ນ: ສິດເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທາງດ້ານວັດທະນະຫ້າ-ສັງຄົມ, ການເລືອນໄຂວ່ລົນລະປະວັນນະຄອດໃ, ວິລາກາຍະກຳ, ການລຶກສາ, ທາຫາລະນະລູກ ດະການຄົ້ນຄວາ, ຍະດິດລ້າງທາງດ້ານວັດທະນະຫ້າ-ສັງຄົມ, ດ້ານວິທະຍາຄາດ, ເຕັກນິກ, ເຕັກໄນໄລປີ.

ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວລ້າງເງື່ອນໄຂ, ໃຫ້ໄອກາດແກ່ແມ່ຍົງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆ ທາງດ້ານວັດທະນະຫ້າ-ສັງຄົມທີ່ກ່ຽວມາເທິງນີ້.

ມາດຕາ 17. ສິດສະເໝີພາບທາງດ້ານຄອບຄົວ

ນັດ ແລະ ສັງຄົມສັງເລີມ ແລະ ປົກປ້ອງຄວາມສະເໝີພາບຍົງ - ຊາຍພາຍໃນຄອບຄົວ.

ຍົງ ແລະ ຊາຍມີສິດທີ່ກ່ຽວກັນໃນທຸກດ້ານກ່ຽວກັບຄວາມພິວເຕັນຄອບຄົວ.

ແມ່ຍົງທີ່ມີອາຍແຕ່ 18 ປີຂຶ້ນໄປ ມີເຜົ່າພາບໃນການເລືອກຄູ່ຄອງ ເພື່ອສ້າງຄອບຄົວ.

ມະນີສິດເລືອກເຊົານາມສະກຸນຂອງຜົວ ຫຼິຈະສັກສານາມສະກຸນເດີມຂອງດົມໄວ້ກໍາດັກ. ມະນີສິດທີ່ກ່ຽວກັນກັບຜົວ ກ່ຽວກັບສິນສົມລ້າງ.

ຜົວມະນີ ມີສິດທີ່ກ່ຽວກັນໃນການປົກສາຫະິດ, ຕົກລົງ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາພາຍໃນຄອບຄົວຢ່າງເປັນເອກະພາບໃນການເລືອກບ່ອນຫຼຸ, ການປະກອບບ່ອາຊີບ, ການມີລູກແລະອື່ນໆ; ຜົວມະນີ ຕ້ອງຮັກແພງ, ເລີກລົບນັບຖື, ເມື່ງແລງ, ອ່ວຍເຫຼືອຕໍ່ງກັນ ແລະກັນ, ພົດກັນ ລູງຖຸ, ສຶກຫາອົບຮົມລູກ ແລະກ່ລ້າງກັນໃຫ້ກາຍເປັນຄອບຄົວວັດທະນະຫ້າ, ມີຄວາມຫາມໝັກຕໍ່ປ່ອງຕອງກັນ, ມີຄວາມຜົກສຸກ ແລະກ່າວຍໜ້າ.

ລູກສາວ ແລະລູກຊາຍມີສິດທີ່ກ່ຽວກັນໃນການລືບຫອດມູນມີຮະດີກ ແລະໄດ້ຮັບການສຶກສາຮ່າຮົມຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 18. ສິດໃນການຮ້ອງຂໍ, ຮ້ອງຝ້ອງ

ໃນກໍລະນີທີ່ບຸງຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຫາກໄດ້ຈໍາກັດ, ຂັດວາງ ຫຼື ອະເມີດສິດສະເໝີພາບທາງດ້ານການເປົ້ອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະຫ້າ-ສັງຄົມ ຫຼື ຄອບຄົວແລ້ວ ແມ່ຍົງມີສິດລະເຫັນຄວາມເຫັນ, ຮ້ອງຂໍ, ຮ້ອງຝ້ອງຕໍ່ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິຈາລະນາແກ້ໄຂຕາມລະບຽບກິດໝາຍ

ໝວດທີ 2

ສິດ, ຜົນປະໄຫຍດສະເພາະ ແລະ ພັນທະຂອງແມ່ຍົງ

ມາດຕາ 19. ສິດ ແລະ ຜົນປະໄຫຍດໃນຂົງເຊີຍແຮງງາມ

ແມ່ຍົງໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ຜົນປະໄຫຍດໃນຂົງເຊີຍແຮງງາມ ເປັນເຕັນ: ການຮັບປະກັນ
ເຖິງໃຈ ແລະ ລົງແວດລົມມີໃນການອອກແສງງາມທີ່ປອດໄພ, ຄະຫວັດດີການ, ດ່າຕອບແທນ
ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍ່ນິດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 20. ສິດ ແລະ ຜົນປະໄຫຍດໃນຄອບຄົວ

ແມ່ຍົງໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ຜົນປະໄຫຍດໃນຄອບຄົວດັ່ງນີ້:
ໃນເວລາມະກຸນ ປູ້ ອຸກນິ້າຍຸ່ສະດຍ້ງຢືນວ່າມີສຳເນົາສຳເນົາຢ່າງຮ້າງເກືອບເອົາ
ໃນກໍລະນີທີ່ມີການປ່າສົງ ເພີ້ມີບຸລິມະລິດໃນການຮະເໝີເອົາລຸກນ້ອບມາຢູ່ນໍາຕົນ.
ເມື່ອມີການຮ່ວມປະເວນກັນ ຫຼື ມີລູກກ່ອນການແຕ່ງດອງ ທີ່ຈະຈ້າຍຮູ້ຫາກບໍ່ເອົາໃນຮູ້
ເປັນເມຍ ອີງຮູ້ມີສິດຮຽກເອົາຄໍາເຂຍຫາຍຈາກຮູ້ຍຸ້ງ ແລະ ມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາຄໍາລັງງາງລູກຈົນເຖິງກະ
ວູນອາຍ໌ 18 ປີ.

ແມ່ນີ້ສິດຕາງໜ້າລູກທີ່ຢູ່ໃນທ້ອງໃນການລືບທອດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງບຸນນິວສະດີກ ເມື່ອມີການ
ແບ່ງປັນນຸນມີຮະດົກ.

ມາດຕາ 21. ສິດ ແລະ ຜົນປະໄຫຍດໃນກົດໝາຍອາຍາ

ສິດ ແລະ ຜົນປະໄຫຍດອາຍແມ່ຍົງໃນກົດໝາຍອາຍາໄຟ້ຈຶ່ງນີ້:
ແປ່ຍົງກະທຳເງິດໃນເວລານິ້າ ຈະໄດ້ຮັບການກົດໝາຍຕ່ອນໄຫດ.
ແມ່ຍົງນິ້າ ປູ້ ມີຜູນເມຍອາຍຸບໍ່ທັນເຖິງແບດຢີ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ປະເທິບຕະຫຼາດຕັ້ງດີແທນ
ລະບາຍແລ້ວ ຈະບໍ່ຖືກໄຫດຈະກັດຕື່ບໍ່.

ແມ່ຍົງກະທຳເງິດໃນເວລານິ້າ ຈະບໍ່ຖືກລົງໃຫດຕັດອິດຂະລອນຫາບຕະຫຼອດຊີວິດ ຫຼືປະ
ທານຮູ້ວິດ.

ແມ່ຍົງທີ່ນິກລົງໄຫດນະຫານຊີວິດຈະຖືກໄຈການປະເທິບຕະຫຼາດຕັ້ງກ່າວໄວ້ຊົວຄາວ ຊ້າຜູ້
ກ່ຽວຫາກນິ້າ ຂໍ້ງລາຍລະອຽດຈະມີລະບຽບການສະເພາະຕ່າງໆຫາກ.

ມາດຕາ 22. ສິດ ແລະ ຜົນປະໄຫຍດຫາງດັກການສັກສາສຸຂະພາບ

ຮັດເອົາໃຈໃສ່ຮັກສາສຸຂະພາບຂອງແມ່ ແລະ ເຕັກ. ຄອບຄົວມີພັນທະເບິງແລງແມ່ ແລະ
ເຕັກໃກ້ມີສຸຂະພາບແຍງແວງ ແລະ ສິມບຸນຕີ.

ແມ່ນຍິງມີລິດໄດ້ຮັບການເສົ້າຫາ, ກວດສູ່ອະພາບ ແລະ ສັກຍາກັນເພະຍາດ ດາມລະບຸງການ
ເປັນຕົ້ນແມ່ຍິງໃນໄວເຕັກ, ໄວທຸ່ມ ແລະ ໄວຈະເລີນເຂັ້ມ ລວມທີ່ງແມ່ຍິງຢູ່ຂອດທ່າງໄກສອກຢືນກ.

ໃນເວລາແມ່ຍິງອອກລຸກນັ້ນ ອອນໃຫ້ມີແຜດ ຫຼື ໜຳຕ່າແຍບເປົ່ງແຍງນໍາ ດາມເຖິງນໄຂຕົວ
ຈິງ. ທັນນີ້ນີ້ຄືນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງບໍລິສັດແມ່ຍິງທີ່ມາໃຫ້ໄປອອກລຸກຢູ່ປາ, ບ່ອນເປົ່າປົງວ, ທັນທີ່
ຮ້າຍແມ່ຍິງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ ຂ້ອນຄວາມເຊື່ອຈິງມາງວາຍຂອງດົນ ຫຼື ຂ້ອນຫາເຫດອື່ນ.

ໃນເວລາແມ່ຍອອກລຸກ ຫຼື ເຈັບເປັນ ຜົນມີກີດຂ້ອລາເພັກຕາມລະບຸງການ ເພື່ອເປົ່ງແຍງຊຸຂະ
ພາບຂອງເມີຍ ແລະ ລູກ.

ນອກຈາກລິດ ແລະ ຜົນປະໄຫຍດສະເພາະທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ແລ້ວ ແມ່ຍິງຢູ່ນີ້ ສິດ
ແລະ ຜົນປະໄຫຍດອື່ນງົງອີກ ຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວມີດໄວ້ໃນລະບຸງກົດຍາຍ.

ມາດຕາ 23. ຊັນທະໂລງແມ່ຍິງ

ໃນຖານະເປັນພື້ນອະເນືອງລາວ ແມ່ຍິງມີພັນທະເພີ້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ພັນທະເດີາລືບສັດຖະກຳມະນຸນ ແລະ ກົດທາຍ, ປະຕິບັດລະບຸງການອອກແຮງ
ງານ, ລະບຸງການດໍາລົງຊີວິດຂອງສັງຄົມ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຸງບຽບຮ້ອຍຂອງ
ບັນຍົມເມືອງ;
2. ພັນທະແຜຍພາສີ ແລະ ສ່ວຍຫາອາກອນຕາມລະບຸງກົດທາຍ;
3. ພັນທະປົກປັກສັກສາປະເທດຄາດ ແລະປ່ອງຊັ້ນຄວາມລະຫຼິບ, ປະຕິບັດພັນທະ
ການຫະຫານຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວມີດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ພ້ອນກັນນີ້ນັ້ນແມ່ຍິງຢູ່ນີ້ພັນທະຮ່ວມກັບຄອບຄົວ ແລະ ສັງຄົມ ໃນການປົກປັກສັກສາເຮັດ
ຕອງປະເພນີ, ວັດທະນະທໍາຂໍ້ມູນຕົກງາມທີ່ເປັນເອກະນັກຂອງຊາດ ແລະຂອງແມ່ຍິງລາວ.

ນອກຈາກພັນທະທີ່ໄດ້ກ່າວມີດໄວ້ໃນຫຼາງເທິງນີ້ແລ້ວ ແມ່ຍິງຢູ່ນີ້ພັນທະອື່ນງົງອີກ ຕາມທີ່ໄດ້
ກ່າວມີດໄວ້ໃນລະບຸງກົດຍາຍ.

ໝາກຫີ IV

ການປົກປ້ອງແມ່ຍິງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ

ຈາກການຄ້າມນຸດ ແລະ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແສງໃນຄອບຄົວ

ໝວດຫີ 1

ການສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານການຄ້າມແມ່ຍິງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ

ມາດຕາ 24. ການຄ້າແມ່ຍົງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ

ການຄ້າແມ່ຍົງ ແມ່ນການຊອກຫາ, ການໃຫ້ບ່ອນລື້ອ່ອນ, ການນໍາອີງ ຫຼື ການຮັບເຂົາແມ່ ບົງຢູ່ພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ດ້ວຍການເຕີວະວິວທູອກລວງ, ການຂຶ້ນຮູ້, ການບັງຄັບ, ການຜູກ ມັດດ້ວຍໜີ້ລືນ ຫຼື ດ້ວຍຮູບການຂຶ້ນງົງ ເພື່ອຈຸດປະລິງຮູດລືດແຮງງານ, ຄ້າໄສແນນີ, ເຊີຍແນ່ລ້ຳ ອານິກ, ລ້ຳທີ່ຂັດວັດຫະນະທ້າວັນດີກຸມຂອງຊາດ, ຕົດອະໄວຍະວະຕ່າງງົງ ຂອງຮ່າງກາຍ ຫຼື ທາວັນປະໄຫຍດອື່ນງົງ ທີ່ມີດົກລົດໝາຍ.

ການກະຫ່າຕ່າງງົງ ທີ່ກ່າວມາເທິງນີ້ຕ່າງກອງຍຸບເຖິງ 18 ປີ ກ່າວ່າເປັນການຄ້າເຕັກນ້ອຍ ເຖິງວ່າຈະບໍ່ມີການຕິວະວິວທູອກລວງ, ການຂຶ້ນຮູ້, ການບັງຄັບ ຫຼື ການຜູກມັດດ້ວຍໜີ້ລືນກໍຕ່າມ

ບຸກຄົນໄດ້ທີ່ໄດ້ໃຫ້ການຮ່ວມມືແນ່ງຜູກຫ່າຜົດທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ດ້ວຍວິທີການຕ່າງງົງ ເຊັ່ນ: ການໃຫ້ຄວາມຄົດເຫັນ, ສັບສົນ, ພາຫະນະອຸປະກອນ, ການຊຸກເຊື້ອງລົມ, ການຊຸກເຊື້ອງ ຂັບຜົງຮອງທີ່ໄດ້ມາຈາກການກະຫ່າຜົດ ຫຼື ການລືບລ້າງຮ່ອງຮອຍຂອງການກະຫ່າຜົດຈະຖືວ່າເບັນຜູ້ສົມຮູ້ຮ່ວມຄົດໃນການຄ້າແມ່ຍົງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ.

ການຄ້າແມ່ຍົງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ ເປັນການກະຫ່າຜົດທາງອາຍາ.

ມາດຕາ 25. ຕິດຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໝາຍເຖິງ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍໄດ້ຍົກງາງຈາກການຄ້າແມ່ຍົງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ.

ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍມີຜົດຕ່າງນີ້:

1. ຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກນຸກຄົນທີ່ບູ້ໃຫ້ຄູງ;
2. ພ່າຍຄວາມຕ່າງໆນີ້ທີ່ດໍາກູວດ;
3. ໄກສານ ແລະ ສະເໜີຜູ້ຖືກເຄາະຕ່າງງົງ ທີ່ພົວພັນເຖິງຄະດີຕ່າງໆເຈົ້າທີ່ຫຼັກງວຂອງ;
4. ຮ້ອງຈຳຄ່າເຫັນ ທາຍ ແລະ ໄດ້ຮັບການເຫັນພູ້ຮະຫາຍຂອງເຖິງ ເພື່ອໄປເຕີວເຫຼົ້າຫຼັກງວ;
5. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ, ຢົ່ງແລ້ງ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຂອງເຖິງ;
6. ຈະບໍ່ຖືກດໍາເນີນຄະດີອາຍາ ແລະ ບໍ່ຖືກກັກຂັງໃນສະຖານການກະຫ່າຜົດກ່ຽວກັບ ການຄ້າແມ່ຍົງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍເຊັ່ນ: ການເປັນໄສແນນີ, ການເຂົ້າ-ອອກເມືອງຢ່າງ ປົດກົດໝາຍ;
7. ບໍ່ໃຫ້ຖືກຮູບ, ບັນທຶກພາຍ, ເຊີຍແຕ່ພາບທີ່ຈະຍາໃຫ້ເສຍກຽດຂໍ້ຕູງ;
8. ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເຂມາະລົມທາງວ້ານສະຖານທີ່ພັກເຊົາ, ອາຫານ, ເຂົ້າງໜ້າ ທີ່ມ, ການບໍລິການຫາງດໍານາການແພດ, ການປົກອົງເປັນເວັ້າເຊີບ, ການກັບຄືນຫຼຸມ ອ້າເນົາ ແລະ ອື່ນງົງ;
9. ໄດ້ຮັບຜົດເຫັນງົງ ດາມທີ່ໄດ້ກ່າມືດໄວ້ໃນລະບຸງກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 26. ພັນທະຂອງສັງຄົມ

ບຸກຄົມ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຫາກໄດ້ຮູ້ ຫຼື ພົບເຫັນຮູ້ຖືກເຄາະຮັບຈາກການຄ້າແມ່ນີ້, ແລະ ເດັກນົ້ຍ ຫຼື ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວຂ້ອງການຄ້າແມ່ນີ້ ແລະເຕັກນົ້ຍ ຕ້ອງແຈ້ງຄວາມຕໍ່ອິງການຢືນກອງບໍ່ມານ, ດໍາເຈົ້າຍັນທີ່ຕໍ່າຫຼຸດ ຫຼື ຕໍ່ອິງການຈັດຕັ້ງອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມດູງວັນນັ້ນ ກ່າວຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຮູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ.

ບັນດາອິງການຈັດຕັ້ງຂອງພັກ, ອັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອິງການຈັດຕັ້ງລັງຄົມ ແລະຄອບຄົວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຈາກລາຍການຄ້າແມ່ນີ້ ໃຫ້ທີ່ວ່າສັງຄົມຮູ້ຖືກການກະທຳດ້າງງວ່າ ທີ່ເປັນການຄ້າແມ່ນີ້ ແລະເຕັກນົ້ຍ ແລະ ປິນຮ້າຍ ຂອງການກະທຳດ້າງກ່າວ ເພື່ອບໍ່ໄຫດຕົກເປັນເຫຼື່ອ ແລະເປັນເຈົ້າການໃນການສະກັດກັນ ແລະຕ້ານການຄ້າແມ່ນີ້ ແລະເດັກນົ້ຍ

ເພື່ອອະທະກັດກັນ ແລະຕ້ານການຄ້າແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນົ້ຍ ລັດຖະບານສ້າງຕັ້ງຄະນະກໍາມະການຕ້ານການຄ້າມ່ານຸດເຂັ້ນ.

ມາດຕາ 27. ການຕ່າງລົມຄະດີຕໍ່ຮູ້ກະທຳເມີດ

ເມື່ອໄຕຮັບແຈ້ງຄວາມກ່ຽວຂ້ອງການຄ້າແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນົ້ຍແລ້ວ ເຈົ້າຍັນທີ່ຕໍ່າຫຼຸດ ຕ້ອງຕໍ່າມເປັນຄະດີຕາມກົດໝາຍວ່າ ດີວະການດໍາເນີນຄະດີອ່າຍາ ເປັນຕົ້ນຕ້ອງຕໍ່າມເປັນການເຫີຍສວນ-ຂອບສວນໄດ້ດ່ວນ, ຮີບຮອບເອົາຄໍາໃຫ້ການຮອງຮູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຫຼື ສູ້ມາແຈ້ງຄວາມລວມທັງພະຍານພ້ອມທັງສັກລາຄາຄວາມສັບ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃຫ້ພວກກ່ຽວ. ຖ້າກາກມີຮູ້ກາຖານພຽງພໍກໍປະກອບຄ່ານວນຄະດີຕໍ່ງໆໃຫ້ໄອຍະການປະຊາຊົນ ເຫຼືອສັງໜ້ອງຂັ້ນສານພິຈາລະນາດັດລົມເລິ່ງໂທດຮູ້ກະທຳເມີດ ແລະໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ລວມທັງຄ່າປົວແປງຈິດໃຈ ແລະຄ່າປ່ວຍການດ້າງງວ່າ.

ມາດຕາ 28. ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງເຈົ້າຍັນທີ່ຕໍ່ຮູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

ໃນເວລາຕໍ່າມເປັນຄະດີນີ້ ເຈົ້າຍັນທີ່ຕໍ່າຫຼຸດຕ້ອງປະສານລືມທີ່ບໍ່ມີກ່ອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂັ້ນ: ແນວດ, ວັກສັງຄົມລົງເຄາະ ແລະພາກສ່ວນອື່ນໆງ ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຮັບຈໍາເປັນ ແລະ ຂີບດ່ວນ, ໃຫ້ການບໍລິການຫາງດ້ານການແນດ, ໃກ້ອໄກປົກລາ ແລະນຳລົງຮູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໄປສະຖານທີ່ມີກາຊີ້າທີ່ບໍດີໄພ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຮູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍເປັນເຕັກນົ້ນ ຕ້ອງເອົາໃຈໃຫ້ເປັນພິເຕີຕ່າງໆກ່ຽວຂ້ອງການເຟີ້ນພູຫາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະຈິດໃຈ, ຕອບຮະຂອງຄວາມຕ້ອງການຂະໜາຍຂອງເຕັກ, ໃຫ້ເຕັກໄດ້ຮັບຖຸປົກປ້ອງ, ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອເຕັກກັບຄືນຮູ້ຄອບຄົວ ແລະສັງຄົມ.

ສໍາລັບຄົນລາວທີ່ເປັນຮູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຢູ່ຕໍ່າຫຼຸດ ສະຖານທຸດ ຫຼື ກົງລູນລາວປະຈຳປະເພດນີ້ ຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຮັບຈໍາເປັນ ແລະ ຮີບດ່ວນແກ່ຮູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ເປັນຕົ້ນຄວາມປອດ

ໄປ ແລະ ຂອບຄົມດີການ ພ້ອມທັງປະຊາບກັບເຈົ້າຫຼັກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງປະເທດນີ້ນ ເພື່ອຕໍ່ມືນຄະດີຕໍ່
ຜູ້ການທີ່ໄວ້, ຈາກນີ້ນຳໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ລູ້ຖືກແກ່ວິກາເກາະວິກັບທີ່ນີ້ຢະເຫດ.

ສໍາລັບຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນຜູ້ຖືກແກ່ວິກັບທັງໝົດ ສປປ ລາວ ນອກຈາກຈະປະຕິບັດຕາມວັກ
ທີ່ສາມເຫຼີງນີ້ແລ້ວ (ເຈົ້ານີ້ທີ່ຂອງລາວຕີ່ອງພິວເຕີນກັບຂະຖານຍຸດ ຫຼື ກົງລູນປະເທດຂອງລູ້ຖືກ
ເຄາະວິກັບ ປະຈຸ ສປປລາວ ໄດ້ຍຳເນັນກະຊ່ວງການຕ່າງປະເທດ ເນື້ອຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຖືກແກ່ວິກັບ
ຕົນປະເທດ.

ໝວດທີ 2

ການຕ້ານການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນີ້ອຍໃນຄອບຄົວ

ມາດຕາ 29. ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນີ້ອຍໃນຄອບຄົວ

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນີ້ອຍໃນຄອບຄົວ ແມ່ນການກະທ້າຂອງບຸກຄົນໄດ້ບຸກຄົນ
ເມີນເສີຍ ຂອງບຸກຄົນໄດ້ບຸກຄົນທີ່ໃໝ່ໃນຄອບຄົວ ຫຼືງລ້າງເມີນກະທີ່ນີ້ຕໍ່ຮ່າງກາຍ, ອີຕໍ່ໃຈ ຫຼືຂັບຕິນ
ຂອງນີ້ມີ້ ຫຼື ເຕັກນີ້ອຍໃນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 30. ເມີນກະທີ່ບັດຕໍ່ຮ່າງກາຍ

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທີ່ມີເມີນກະທີ່ບັດຕໍ່ຮ່າງກາຍ ແມ່ນການກະທ້າຂອງບຸກຄົນໄດ້ບຸກຄົນ
ທີ່ນີ້ໃນຄອບຄົວ ຫຼືງເຮັດໃຫ້ແມ່ນີ້ ຫຼື ເຕັກນີ້ອຍຢູ່ໃນຄອບຄົວແຍບຊີວິດ, ແລະອີງອະ ຫຼື ໄດ້ຮັບ
ບາດເຈັບ ຫຼືງສະແດງຂອງການທຸບຕິ, ທ່ລະມານ, ການກັກຂັງ, ການຊຸກມັດ, ການຂົ້ມຂົນຫ້າ
ຊ້າເນົາ ຫຼື ການກະທ້າຫຼືຫຍາຍຊູ້.

ມາດຕາ 31. ເມີນກະທີ່ບັດຕໍ່ຈິດໃຈ

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທີ່ມີເມີນກະທີ່ບັດຕໍ່ຈິດໃຈ ແມ່ນການກະທ້າຂອງບຸກຄົນ
ທີ່ນີ້ໃນຄອບຄົວ ຫຼືງລ້າງຄວາມແຍບຫາຍຕໍ່ຈິດໃຈຂອງແມ່ນີ້ ຫຼື ເຕັກນີ້ອຍໃນຄອບຄົວ ເຊັ່ນ
ການທ້າມີດອະຈານ, ການບັງຄັບ, ການປື້ອຍຕໍ່າ, ການໄລ້ຮັບ, ການເຫັນເຫັນຂອງກົດ,
ກົດນີ້ໃຫ້ເຕືອນໄຫວວຽກການຕ່າງໆ ເປັນເວັນວຽກງານລັງຄົມ.

ມາດຕາ 32. ເມີນກະທີ່ບັດຕໍ່ຂັບສິນ

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທີ່ມີເມີນກະທີ່ບັດຕໍ່ຂັບສິນ ແມ່ນການກະທ້າຂອງບຸກຄົນໄດ້ບຸກຄົນທີ່
ໃນຄອບຄົວໄດ້ຍເຈດຕະນາ ຫຼືງລ້າງຄວາມແຍບຫາຍແກ່ຂັບສິນຂອງຄອບຄົວ ແລະພະແນງຍອຍ
ໃນການກະທ້າຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການເອົາຂັບສິນຂອງຄອບຄົວໄປນໍາໃຊ້ລວມຕົວທີ່ບັງທຶນຕາມວິດ

ໝາຍ; ການປ່ຽນປັດພື້ນທະລົງຮູ່ອອນຄົວ; ການເສັດໃຫ້ແມ່ຍົງນໄດ້ຮັບຜິດເລີນຫອດມູນນໍຣະ ດີກຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ; ການທ້າລາຍເຮືອນຊານ, ຊັບສິນຕ່າງງາງຂອງຄອນຄົວ.

ມາດຕາ 33. ສິນຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

ແມ່ຍົງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍທີ່ໄດ້ເກົາເຕະຮ້າຍຈາກການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ມີລິດຜູ້ອ່າງ ຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຜົນມາຊີກຂອງຄອບຄົວ, ຜູ້ຢູ່ໄກ້ຄົງ, ຍາດພື້ນອງ ຫຼື ແຈງຄວາມຕໍ່ອ່າງການ ປົກຄອງບໍານາເພື່ອລົກສາອົບຮົມຜູ້ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃຫ້ຢຸດເຄົາ ແລະ ປັບປຸງແບງພິດຕິກາທີ່ນີ້ດີ ເພື່ອ ໃຫ້ມີຄວາມຖືກຕ້ອງປອງດອງ ແລະ ມີຄວາມພາອຸກຍາຍໃນຄອບຄົວ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຫຼາກເປັນຫັນຕະຄາຍຮ້າຍແຮງ ສູງເປັນການກະທຳເມືດ ທາງອາຍາມັນ ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍມີຜົດແຈງຄວາມຕໍ່ເຈົ້ານ້ຳທີ່ຕ້າງວັດ ເພື່ອແກ້ໄຂຕາມລະບົບກົດ ແນ້າຍ.

ມາດຕາ 34. ການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ແລະ ການປົກປ້ອງຜູ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ

ສະມາຊີກກອບຄົວທີ່ໄດ້ພົບເຫັນເຫດການ ຫຼື ສູ່ກ່ຽວກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍົງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍທີ່ຕົກກູ່ໃນໄພອັນຕະລາຍແກ່ຊີວິດ ຫຼື ຮ່າງກາຍ, ຖົກແພະຕ່ອງເຖິງຈົດໃຈ ຫຼື ໄດ້ສັບ ຄວາມເສຍຫາຍຫາງດ້ານອັນດີນ ບຸກຄົນມີນັດຕ້ອງໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຕາມລັກຄະນະ, ລະດັບຂອງ ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ຄວາມຈໍາເປັນອີບດ່ວນດ້ວຍການເຂົ້າໃນຫ້າມ, ກົດໜົນການໃຊ້ ຄວາມຮຸນແຮງ, ໄກເກຍ, ສຶກສາອົບຮົມລູ້ກ່ອນນີ້ດ້ວຍຕົກກູ່ ຫຼື ຮ່ອງຂໍໄຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງເຂົາມາຊ່ວຍເຫຼືອ ພ່າງກັນການ.

ຜູ້ຢູ່ໄກ້ຄົງ, ບຸກຄົນອື່ນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ພົບເຫັນເຫດການ ຫຼື ບັກຮ້າງຂໍໃຫ້ຊ່ວຍ ຫຼື ຂົງຖືກເຄາະຮ້າຍທີ່ຕົກກູ່ໃນໄພອັນຕະລາຍແກ່ຊີວິດ, ຮ່າງກາຍ, ບົກແພະຕ່ອງເຖິງຈົດໃຈ ຫຼື ໄດ້ສັບຄວາມ ເສຍຫາຍຫາງວັດນີ້ສິນນີ້ ຮ່ອງຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຕາມນີ້ໃຫ້ການທີ່ໄດ້ກໍາວົມາໃນວັກທີ່ນີ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫ້າມເປັນຫັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງ ສູ່ຈະແດງວ່າມີກົດ ການທ້າວ່າຍສ່າງກາຍ, ການຈຸດເອົາ, ການທ້າລາຍມ້າງແຜເຮືອນຊານ, ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ແລະ ອື່ນງ ຕ້ອງໄຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໄດ້ຍ່າວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນວັກທີ 1 ແລະ 2 ມາດຕາ 28 ຂອງກົດ ແນ້າຍສະບັບນີ້.

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈຈະໄດ້ ຮັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປ່ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 35. ການແກ້ໄຂຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍົງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ

ເນື້ອມີການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທີ່ປໍເປັນຫັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງເກີດເຂັ້ມ ໃນຄອບຄົວການແກ້ ໄຂຕ້ອງເຂັ້ມຈາກສະມາຊີກະເອນຄົວ, ຍາດພື້ນອງໄກ້ຊີດ, ບຸກຄົນໄກ້ຄົງ, ນ່ວຍງານໃຫ້ຄ້າປົກກາ,

ໜ່ວຍໄກ່ເກີຍຂັ້ນບ້ານເປັນຜູ້ໄກ່ເກີຍເຄີກສາອົບຮົມ ບິນພື້ນຖານຄວາມສາມັກຄືປອງດອງ ແລະ ຄວາມຜາຊຸກຂອງຄອບຄົວ.

ໃນກໍລະນີທີ່ໝ່ວຍໄກ່ເກີຍຂັ້ນບ້ານຫາກບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ຫຼື ມີການໃຊ້ຄວາມຮູນແຮງທີ່ ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງແລ້ວ ແກ້ໄຂໄດ້ເກີຍຂັ້ນບ້ານ, ແກ້ໄຂຍ່າງໃຫ້ຄ່າປຶກສາ, ຜູ້ໃຈກ່າວເຈົ້າຮ້າຍ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ກ່ຽວ ມີສິດໄປແຈ້ງຄວາມຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕ່າງໜັງວັດ.

ມາດຕາ 36. ການດໍາເນີນຄະດີຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕ່າງໜັງວັດ

ເມືອໄດ້ຮັບແຈ້ງຄວາມຈາກໝ່ວຍໄກ່ເກີຍຂັ້ນບ້ານ, ແກ້ໄຂຍ່າງໃຫ້ຄ່າປຶກສາ, ຜູ້ໃຈກ່າວເຈົ້າຮ້າຍ ຮ້າຍ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ກ່ຽວແລ້ວ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕ່າງໜັງວັດຄະດີຂອງດ້ານພົມພັນການແກ້ໄຂບິນພື້ນຖານຄວາມ ສາມັກຄືປອງດອງ ແລະ ຄວາມຜາຊຸກຂອງຄອບຄົວ. ຖ້າຄວາມຮູນແຮງຫາກບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຮ້າຍແຮງກໍໃຫ້ພະຍາຍາມໄກ່ເກີຍ, ສີກສາອົບເສີມຜູ້ກ່ອະນິໃຫ້ຄືນຕີ ແລະໄວ້ຕົ້ນຕົ້ນໃຈຊົ່ງກັນ ແລະ ອັນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ໝ່ວຍໄກ່ເກີຍຂັ້ນບ້ານແກ້ໄຂໄດ້ ຫຼື ມີຄວາມຮູນແຮງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງນັ້ນໃຫ້ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕ່າງໜັງວັດຄະດີ ແລະ ນໍາໃຊ້ມາດຕະການຕ່າງໆ ດາມທີ່ກ່າວມີດໄວ້ໃນກໍດ່າຍ.

ໃນການດໍາເນີນຄະດີນັ້ນ ຖ້າຫາກມີຢູ່ກາຖານຢູ່ຢືນວ່າເປັນການກະທິຜົນຫາງອາຍາແລ້ວ ໃຫ້ ປະກອບລ້ານວຸນຄະດີສິ່ງໃຫ້ໄອຍະການປະຊາຊົນ ເພື່ອພິຈາລະນາຜູ້ມືອງຂັ້ນສານກາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 37. ການສະກັດກັນການໃຊ້ຄວາມຮູນແຮງຕໍ່ແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ

ການໃຊ້ຄວາມຮູນແຮງຕໍ່ແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ ຊົ່ງເປັນບັນຫາທີ່ກ່າວມີດໄວ້ໃນ ໄພອັນດະລາຍຕໍ່ສັງຄົມ, ມີເປີນກະທິບໍ່ຕໍ່ຄອບຄົວ, ພາໃຫ້ຄອບຄົວຂາດຄວາມອົບຄຸນ, ແຕກແຍກ, ເຮັດໃຫ້ແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນ້ອຍບໍ່ສາມາດຄູ່ກ່າວມີດໄວ້ ແລະ ດົກເປັນຜ່ານຫົ່ວ່ອຂອງການຄົ້າແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ, ຢ່າເຫັນຕົດ, ໂອເພີ່ມ.

ເພື່ອສະກັດກັນການໃຊ້ຄວາມຮູນແຮງໃນຄອບຄົວນັ້ນ ອົງການປຶກຄອງ, ແມ່ວດວ່າຕ້າງ ຊາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊຸມຫຼຸກຂັ້ນ ລວມທັງອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ຕ້ອງເອົາໃຈໄລ້ໂຄສະ ນາຕິກສາອົບຮົມ ເພື່ອໃຫ້ຄອບຄົວມີຄວາມຖືກຕ້ອງປອງດອງ, ປະຕິບັດສິ່ງທະເໝີພາບຍົງ-ຊາຍ ແນໃລ້ເຮັດໃຫ້ສະຖາບັນຄອບຄົວມີຄວາມຜົນຫຼັງ, ມີຄວາມຜາຊຸກ ແລະ ກ້າວໜ້າ.

ມາດຕາ 38. ຕິດຂອງແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນ້ອຍໃນການໄດ້ຮັບຄ່າປຶກສາ

ເພື່ອຮັບປະກັນການປຶກປອງສິດ ແລະ ດົນປະໂຫຍດອັນຊອບຫ້າຂອງຕົນ, ແມ່ນີ້ ແລະ ເຕັກນ້ອຍມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າປຶກສາ, ຄ່າແມ່ນະບໍ່ຫາງດ້ານກົດໝາຍ, ດ້ານແນວຄົດຈົດໃຈ, ດ້ານຊຸ ຂະພາບ ແລະ ວ່ານອື່ນໆ ຈາກການຈັດຕັ້ງໃຫ້ຄ່າປຶກສາ.

ສໍາລັບລົດ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ຂອງການເຈົ້າຕັ້ງໃຫ້ທີ່ບີກຄານນີ້ຈະກຳນົດໄວ້ໃນເຂົ້າມີນາກຄະແຍາກ.

ພາກທີ V

ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ນິ້ງ

ມາດຕາ 39. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດ

ລັດວາງນະໄໂຍບາຍ, ລະບຽບກົດຍາຍ, ກົນໄກ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆຢ່າງເປັນລະບົບກ່ຽວກັບການພັດທະນາ, ປຶກປ້ອງລິດ, ຜົນປະໄຫຍດຂອງແມ່ນິ້ງ ລວມທັງການລະກົດກົມ, ຕັານການຄ້າແມ່ນິ້ງ ແລະເຕັກນ້ອຍ, ການຕ້ານການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ນິ້ງ ແລະເຕັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ ແລ້ວອົບໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ລັດຂອນອງງົບປະມານຕາມຄວາມເໝາະລືມ ເພື່ອຮັບໄລ້ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການທີ່ເສັດໜ້າທີ່ບັນເທິ່ງຖຸກແກ່ຜູ້ທີ່ກ່າວເຂົ້າຍານການຄ້າມະນຸດ ແລະການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ນິ້ງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງແມ່ນິ້ງມີປະລິດທີ່ຜົນດີຂຶ້ນນີ້ ສັດມິນະໄໝຍາຍໃຫ້ສ້າງຕັ້ງກອງທີ່ນີ້ພັດທະນາແມ່ນິ້ງເຊັ່ນ.

ມາດຕາ 40. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັງຄົມ

ແນວລາວກ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການອີກຄາອົບຮົມ, ສັກງົ່ງເອັນໄຂ, ອ່ານວຍຄວາມສະດວກໃນການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງລິດ, ຜົນປະໄຫຍດຂອງແມ່ນິ້ງພ້ອມກັນນີ້ ກ່າວໜ້າສ່ວນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໄໂຍບາຍ, ລະບຽບກົດຍາຍ, ກົນໄກ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆຂອງລັດ ທາມທີ່ໄດ້ກ່າວມືດໄວ້ ໃນມາດຕາ 39 ຂອງກົດຍາຍລະບົບນີ້.

ມາດຕາ 41. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຄອບຄົວ

ຄອບຄົວຊຸກຍູ້, ສົງເໝີມ ແລະ ໄຫ້ໄອກາດແກ່ແມ່ນິ້ງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ ໃນການພັດທະນາເຕີນເອງຢ່າງຮອບຕັກນ, ໄດ້ຮັບຄວາມຂະໜີຍາຍ, ລິດ, ຜົນປະໄຫຍດຕ້ານຕ່າງໆ, ນອກຈາກນີ້ ຄອບຄົວຍັງມີພື້ນຫະໃນການປຶກປ້ອງແມ່ນິ້ງ ແລະເຕັກນ້ອຍຈາກການຄ້າມະນຸດ ລວມທັງການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 42. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງແມ່ນິ້ງ

ແມ່ນິ້ງດ້ອງເປັນເຈົ້າການໃນການພັດທະນາຕົນເອງຫາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຈິດໄຈ, ການສຶກພາ, ວິຊາຊີບ ແລະ ສິນແຮງງານ, ພຶກລະດັບຫາງດ້ານການປົ້ອງ, ແນວຄົດ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທ່າ-ສັງຄົມ, ປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມລະຫວີບ ແລະການຕ່າງປະເທດ, ນອກຈາກນີ້

ແມ່ນເບີງຍິ່ງຕ້ອງເປັນເຈົ້າການໃນການປົກປ້ອງເສືດ. ປິບປະໄຫຍດອັນຂອບພໍາຂອງດົງດິນ, ມີຄຸນຕີລະ ວັດທິວບໍ່ໄກຕິກເປັນເຫັນເບີ່ອຂອງການຄ້າແມ່ນຍິ່ງ ແລະເດັກນ້ອຍ, ຂະກັດກັນ, ດ້ານການຄ້າແມ່ນຍິ່ງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ລວມທັງຕໍ່າມການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ.

ພາກຫີ VI

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ນຍິ່ງ

ມາດຕາ 43. ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ

ລັດຖະບານຄຸ້ມຄອງຢ່າງເຫຼືອເອກະພາບ ແລະ ກວດກາການເຫັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ນຍິ່ງ.

ລັດຖະບານມີຄວາມຕຸ້ມຄອງຢ່າງເຫຼືອເອກະພາບໃຫ້ກ່ຽວຂ້ອງເປັນຕົ້ນແມ່ນ ອະແນນງຄາຕາລະນະຊຸກ, ສຶກຂາ, ຖະແຫຼງຄ່າວ ແລະວັດທະນະຫ່າງ, ແຮງງານ ແລະລະຫວັດດີການລັງຄົມ, ປົ້ອງກັນຄວາມອະທິບຸບ, ການຕ່າງປະເທດ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ພ້ອມກັບສະຫະພັນແມ່ນຍິ່ງລາວ, ແນວດລາວ ທ້າງຊາດ, ອະຫະພັບກໍາເປະບານລາວ, ອະນະຊາວຫຼຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ອົງການໄຂອະການປະຊາຊົນ ຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະການປົກປ້ອງ ແມ່ນຍິ່ງ.

ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາຕ່ງໆວ້າບໍ່ກັບການພັດທະນາ ແລະການປົກປ້ອງແມ່ນຍິ່ງ ແມ່ນອະຫະພັນແມ່ນຍິ່ງລາວເປັນໃຈກ່າງໃນການປະອານງານລະຫວ່າງພາກລ່ວມຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຈໍາເປັນ ລັດຖະບານຈະຜ້າງຄະນະກໍາມໍາການລະເພາະເກີດ ກ່ຽວຂ້ອງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ນຍິ່ງຂຶ້ນກໍໄດ້.

ມາດຕາ 44. ສິດ ແລະ ຫ້າຫີ່ອງອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 43 ອອງກິດຕາຍ ສະບັບນີ້ ມີຫຼັກຫິ່ວາງດະບຽບການ, ມາດຕະການ ແລະ ຊຳຕັ້ງປະຕິບັດກວຽກງານຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາກ່ຽວຂ້ອງການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ນຍິ່ງຕາມຂອບເຮດ ສິດ ແລະຫ້າຫີ່ອງຕົນ.

ມາດຕາ 45. ສິດ ແລະ ຫ້າຫີ່ອງຮຸນກາງຮະຫະພັນແມ່ນຍິ່ງລາວ

ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາກ່ຽວຂ້ອງການພັດທະນາ ແລະການປົກປ້ອງແມ່ນຍິ່ງ ສຸນກາງຮະຫະພັນແມ່ນຍິ່ງລາວ ມີສິດ ແລະຫ້າຫີ່ຕົ້ນຕີ່ຮັງນີ້:

1. ຄືນຄວ້າ, ຜ້າງຮ່າງນະໄຍບາຍ; ແນການ, ໄຄງການ, ລົມບຽບກິດຕາມາຍ ທີ່ພົວພັນເຖິງການພັດທະນາ ແລະການປົກປ້ອງແມ່ນຍິ່ງ ເພື່ອສະເໜີຕໍ່ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພິຈາລະນາຕິກລົງ;

2. ໄຄສະນາ, ມີກສາເຫີນຮົມແນວທາງນຸ່ມໄອຍະຍາດຂອງຜັກ, ຮົດມາຍຄລອດລັດຖ່ຽວກັບການ
ພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ນິ້ງ;
3. ຈົດຕັ້ງການໃຫ້ຄ່າປົກສາຖ່ຽວກັບຄືດ ແລະ ພົນປະໄຫຍດຂອງແມ່ນິ້ງ ແລະ ເຕັກນິຍ;
4. ຂຶ້ນໜໍາ, ດີດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ຊຸກຍູ້ການຈົດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງ, ກົດໝາຍ, ແຜນ
ການ, ແນຍານ, ໄຄງການຕ່າງໆ ຖ່ຽວກັບການພັດທະນາ, ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ພົນປະ
ໄຫຍດຂອງແມ່ນິ້ງ ແລະ ເຕັກນິຍທາມຂອບເຂດຄວາມເຊີ້ນເຕີມຂອບຂອງຕົ້ນ;
5. ແມ່ນໍາ ປູ້ ສະເໜີໃຫ້ພາກຄ່ວນຖ່ຽວຂ້ອງແກ້ໄຂການກະທຳທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ໄກສຳ
ຕອບພາຍໃນກໍານົດ ສາມສືບວັນ ນັບແຕ່ວັນທີໄດ້ຮັບຄ້າໂສະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະ
ນີ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ຫລືແກ້ໄຂເຫຼັກເລີມນັ້ນ ຊຸກວາງຄະຫະພັນແນວຍິງລາວມີສິດ
ສະເໜີຕໍ່ອົງການຂັ້ນເທິງໜີດນັ້ນ ພິຈະລະນາແມ່ນິ້ງ. ທ້າວ່າການກະທຳເນື້ນເປັນການກະ
ທຳເນີດທີ່ສ້າຍແຮງກໍມີລິດສະເໜີໃຫ້ເຈົ້ານໍາທີ່ດ້າທລວດດໍາເປັນຄະເທື່ອເຊື່ອມເມືດ ຕາມ
ກົດໝາຍ;
6. ບະສາຍສົມທີບວັນທີ່ຖ່ຽວຂ້ອງໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາການຈົດຕັ້ງປະຕິ
ບັດການພັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງສິດພົນປະໄຫຍດຂອງແມ່ນິ້ງ ແລະ ເຕັກນິຍ;
7. ສະຫຼຸບຕີອາຄາ ແລະ ລາຍງານການຈົດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນຸ່ມໄຍເຫຍ, ລະບູບກົດ
ໝາຍ ຖ່ຽວກັບການພັດທະນາແລະ ປົກປ້ອງແມ່ນິ້ງ ໂດຍປະສາມສົມທີບວັນທີ່ສ້າຍແຮງ
ທີ່ຖ່ຽວຂ້ອງ;
8. ປະຕິບັດລິດ ແລະ ຫັນທີ່ອິນ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນລະບູບກົດໝາຍ:

**ມາດຕາ 46. ລິດ ແລະ ຫັນທີ່ອິນ້ງສະຫະພັນແນວຍິງຂັ້ນຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ
ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ນິ້ງ ສະຫະພັນແນວ
ຍິງຂັ້ນຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ມີສິດ ແລະ ຫັນທີ່ຕົ້ນຕໍ່ດັ່ງນີ້:**

1. ລົມຄວ້າ, ໄຄສະນາ, ເນື້ອແຕ່, ຈົດຕັ້ງປະຕິບັດນະໄອຍາຍ, ລະບູບກົດໝາຍ, ແຜນ
ການ, ໄຄງການ, ຖ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ການປົກປ້ອງແມ່ນິ້ງ;
2. ໄກສຳປົກສາຖ່ຽວກັບລິດ ແລະ ພົນປະໄຫຍດຂອງແມ່ນິ້ງ ແລະ ເຕັກນິຍ;
3. ຂຶ້ນໜໍາ ແລະ ກວດກາການຈົດຕັ້ງປະຕິບັດລະບູບກົດໝາຍ, ວຽກງານຕ່າງໆທີ່ບ່ອນຖຸໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບ ພົດຂອບຂອງຕົ້ນ;
4. ແມ່ນໍາ ປູ້ ສະເໜີໃຫ້ພາກຄ່ວນຖ່ຽວຂ້ອງແກ້ໄຂການກະທຳທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ໄກສຳ
ຕອບພາຍໃນກໍານົດ ສາມສືບວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບຄ້າຄະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະ
ນີ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ຫລື ແກ້ໄຂບໍ່ແມ່ນັ້ນ ສະຫະພັນແນວຍິງຂັ້ນຂະແໜງ
ການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ມີສິດລະເໜີຕໍ່ອົງການຂັ້ນເທິງໜີດນັ້ນທີ່ຈາກນາແກ້ໄຂ. ທ້າວ່າ

- ການກະທຳບັນເປັນການກະທຳມີດທີ່ຮ້າຍແຮງ ກົມສິດສະເໜີໃຫ້ເຈົ້າໜັກທີ່ຕໍ່ໄສລວດ
ດ້າເບີນຄະດີຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ ດາມທີ່ຕໍ່ພາຍ;
5. ປະລາມລົມທຶນກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດການງ່ຽວກັບການ
ຈົດຕັ້ງປະຕິບັດການພັດທະນາ ແລະປົກປ້ອງສິດຜົນປະໄຫຍດຂອງແມ່ນິ້ງ ແລະ ເດັກ
ນ້ອຍ;
 6. ສະຫຼຸບຕີລາຄາ ແລະລາຍງານການຈົດຕັ້ງປະຕິບັດຜົນວທາງນະໄຍບາຍ, ລະບຽບກິດ
ໝາຍ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາແລະປົກປ້ອງແມ່ນິ້ງ ໂດຍປະອານສົມທີ່ກັບພາກສ່ວນ
ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
 7. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ພັກທີ່ອັນງານ ດາມທີ່ກັບມີດໄວ້ໃນລະບຽບກິດໝາຍ.

ພາກທີ VII

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມືຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 47. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມືຜົນງານ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ມືຜົນງານດີເຕັນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ເຊົ້າຮ່ວມ, ຄຸ້ມຄອງ,
ກວດກາ ການພັດທະນາ, ປົກປ້ອງຜິດ ແລະ ຜົນປະໄຫຍດອັນຖອບທໍາອຽແມ່ນິ້ງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ,
ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ, ສະກັດກັນ, ຕ້ານການຄ້າແມ່ນິ້ງ ແລະ ເກັກນ້ອຍ ຫຼື ການໃຊ້ຄວາມ
ຮຸນແຮງໃນອອບຄົວ ລວມທີ່ການໃຫ້ຄົນປົກສາ ຈະໄດ້ຮັບການອ້ອງຍໍ ແລະ ນະໂຍບາຍຕໍ່ກາງ
ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 48. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ລະເມີດກິດໝາຍຂອບບັນນີ້ ຈະຖືກປະຕິບັດມາດຕະການຕໍ່ກາງ
ຕຸ້ນ: ມາດຕະການເລື່ອກສາຂອນນີ້ ຫຼື ມາດຕະການພາງອາຍາ ຕາມແຕ່ກໍລະນີມີເປົາ ຫຼື ຫັນລວມທັງການ
ໃຊ້ແທນຈ່າເຂຍຫາຍທາງແຍ່ງ.

ມາດຕາ 49. ມາດຕະການທາງອາຍາຕໍ່ການຄ້າແມ່ນິ້ງ ແລະ ເຕັກນ້ອຍ

ບຸກຄົນໄດ້ຫາກໄວ້ກະທຳເລີດໃນລະຫວ່າງການຄ້າແມ່ນິ້ງ ແລະເຕັກນ້ອຍ ຈະຖືກລົງໄກດັດ
ອືດຮະລະຍາບແຕ່ ຫ້າປີ ຫາ ສິບຫ້າປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ແຕ່ 10.000.000 ກີບ ຫາ
100.000.000 ກີບ ແລະ ຈະຖືກລົບຜູ້ບານຂຶ້ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 32 ຂອງກົດສາຍເອຍາ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ງານທີ່ມີການຈົດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ, ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍເປັນເຕັກ, ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ
ມີຈໍານວນແຕ່ສອງຄົນເຫັນໄປ, ເປັນຍາດໄກ້ຊືດຂອງຜູ້ກະທຳເພີດ. ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໄດ້ຮັບຍາດເຈັບ

ລາຫັດ, ເສບຕົງຄະ ທິດແຜນງົດ ຕູກໜ້າໄດ້ໃດໃນຂະຖານການຕ້າມແມ່ນີ້ ແລະ ດັກນ້ອຍຈະຖືກລົງໄຫດຕັດອີດລະພະຍາບ ແຕ່ເລີບຫັກປີ ຫາ ຊາວປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ແຕ່ 100.000.000 ກີບ ຫາ 500.000.000. ກີບ ແລະ ຈະຖືກຮັບຊັບຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 32 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການກະຫ້າມີດ ທ່ານໄດ້ເສດຖືກຕູກເຄາຍຮ້າຍເນີການຕະຫຼອດຊີວິດ, ຕີດໄລກເອດ ຫຼື ເສຍຊີວິດ ຕູກໜ້າໄດ້ໃດໃນຂະຖານການຕ້າມແມ່ນີ້ ແລະ ດັກນ້ອຍຈະຖືກລົງໄຫດຕັດອີດລະພະຍາບຕະຫຼອດຊີວິດ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ແຕ່ 500.000.000 ກີບຫາ 1.000.000.000 ກີບ ແລະ ຈະຖືກຮັບຊັບຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 32 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ ຫຼື ປະຫານຊີວິດ.

ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການກະຫ້າມີດ, ຄວາມສະຍາຍາມກ່າວການກະຫ້າມີດ ກໍຈະຖືກລົງໄຫດ

ບຸກຄົນໄດ້ຫາກໄດ້ລືມຮູ້ສ່ວນລົດໃນການເຄົາແມ່ນີ້ ແລະ ດັກນ້ອຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນວັນທີ 3 ມາດຕາ 24 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກລົງໄຫດຕັດອີດລະພະຍາບແຕ່ ຂີບ ຫາສິບປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ແຕ່ 5.000.000 ກີບ ຫາ 50.000.000 ກີບ ແລະ ຈະຖືກຮັບຊັບຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 32 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ.

- ມາດຕາ 50. ມາດຕະການຕໍ່ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ນີ້ ແລະ ດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ
ບຸກຄົນໄດ້ຫາກໄດ້ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ນີ້ ແລະ ດັກນ້ອຍໃນຄອບຄົວ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 30, 31, 32 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກລົງໄຫດຕັດອີດລະພະຍາບແຕ່ ຂີບ ຫາສິບປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ແຕ່ 5.000.000 ກີບ ຫາ 50.000.000 ກີບ ແລະ ຈະຖືກຮັບຊັບຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 32 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ.

- ມາດຕາ 51. ມາດຕະການທ່າງອາຍາຕໍ່ຜູ້ທີ່ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ເຫຼືອຕູກເຄາຍຮ້າຍ
ບຸກຄົນໄດ້ຫາກບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ເຫຼືອຕູກເຄາຍຮ້າຍຈະການຕ້າມແມ່ນີ້ ແລະ ດັກນ້ອຍ ຫຼື ຈະການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງ ຫຼັງຈຶ່ງທີ່ເຕີມມີຄວາມ
ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອໄດ້ ຈະຖືກລົງໄຫດຕາມມາດຕາ 86 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ,

- ມາດຕາ 52. ມາດຕະການທ່າງແຜ່ງ
ນອກຈາກໄຫດຕັດທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 49, 50 ແລະ 51 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ແລ້ວ
ຜູ້ກໜ້າໄດ້ຍັງຈະໄດ້ໃຊ້ແຍນຄ່າເສຍຫາຍຕ່າງໆ ເຊັ່ນ; ຄ່າປິ່ນປົວ, ຄ່າປິວແປງຈິດໃຈ, ຄ່າປ່ວຍການ,
ຄ່າເດີນທາງ, ຄ່າກິນຄຸ້ມັກເຊົາ ແລະ ຄ່າລົດຫາຍອື່ນໆ.

ພາກສີ VIII

ວິດບັນລັດສຸດຫ້າຍ

ມາດຕາ 53. ການເຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ນອບໃຫ້ລັດຖະບາບແຫ່ງ ຜາກຂອງນະຄົດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແລະ ສູນກາງ
ອະກະພັນແມ່ລຶງ ເປັນຕູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍລະບັບນີ້.

ມາດຕາ 54. ຜົນສັກຜິດ

ກົດໝາຍລະບັບນີ້ມີເຄີນສັກຜິດໝາຍຕັ້ງເກົ່າສີບວັນ ນັບແຕ່ວັນປີການປະເທດ ແຫ່ງຂາ
ໜາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຂອງນັດຖະດີວັດປະກາດໃຫ້ເປັນດີປະກາດ.
ຮັກໄມືດ, ວິດບັນລັດໄດ້ ທີ່ຮັດກັນກົດໝາຍລະບັບນີ້ລ່ວມແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະທານສະຫຼາກແຫ່ງຊາດ

